

NOVA DOBA

plačano do
Študijska knjižica
dolž. iztis

Ljubljana

Stane letno 60 Din, mesečno 5 Din, za inozemstvo 240 Din.
Oglasi za mm višine stolpca 50 p. Reklame med tekstem 1 Din.
Posamezna številka stane 1 Din.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telef. 65.
Upravišтво: Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telef. 65.
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.666.

Sovjetska Rusija in opustošena Japonska.

Zadnja potresna katastrofa na Japonskem bo imela dalekovidne posledice na gospodarskem polju, prizadeto bo gospodarsko življenje na Japonskem. Že leta in leta so se Japonci z vsem naporom trudili, da se kolikor mogoče gospodarsko osamosvojijo, in njihov trud ni bil zamani. Sedanja katastrofa pa je povzročila tako gospodarsko škodo, da je ta trud uničen za desetletja. Pomisliti moramo, da je potres uničil največje, glavno mesto Tokio, ki se je zadnja leta tako lepo razvilo, in največjo japonsko luko Yokohamo, uničene so železnice, ladjedelnice in tovarne. Posledica tega bo, da Japonska ne bo mogla zavzemati takega stališča v zunanjem svetu, kakor do sedaj. Tudi politično bo Japonska precej trpela. Oškodovani bosta pa pri trgovini zlasti Anglija in Amerika.

Zanimivo vprašanje je, kako stališče bo zavzela sovjetska Rusija napram svoji sosedu. Kakor poročajo vesti, je Rusija takoj v prvem hipu organizirala pomožno akcijo, da olajša bedo svojih sosedov in ublaži posledice grozne katastrofe. Poslala je vse svoje brodoge na Daljnem vzhodu na Japonsko in ga stavila na razpolago japonskim oblastem. Iz Vladivostoka je odplul parnik »Lenin« z veliko množico živil in zdravil. Lepo se je izkazala Rusija s tem činom človekoljubja napram Japonski, ki ji je bila vedno sovražna, a gre se tukaj tudi za politično manifestacijo nove Rusije, kar nam dokazujejo izjave Čičerina, ki je izjavil novinarjem, da je sedanja potresna nesreča zblížala Rusijo in Japonsko, upa, da bosta obe državi živele trajno v prijateljstvu. Ta izjava ruskega državnika bo imela velik vpliv na bodoči razvoj političnih odnosov med Rusijo in Japonsko. Rusija bi lahko izkoristila japonsko nesrečo ter se maščevala za prizadete ji krivice, toda sovjetska Rusija izjavlja slovesno pred celim svetom, da ne bo izkoristila nesreče, temveč bo uporabila vsa sredstva, da jo ublaži, čeprav je zadela njenega političnega sovražnika.

Iz cele ruske manifestacije je razvidno, da so se razmere na vzhodu zelo izpremenile in da je ustvarjen nov položaj, ki se popolnoma razlikuje od položaja, ki je obstojal za časa carskega režima. Anglija je hotela imeti na vzhodu vedno le svojo korist, zato je netila neprestano sovražstvo med Rusijo in Japonsko. Ruska vlada se je dala od Angležev pregovoriti in začela se je nesrečna rusko-japonska vojna. Današnja sovjetska Rusija pa hoče nastopiti proti podobnim spletkam in ustvariti popolnoma nov položaj, kar bo jako nevarna konkurenca Ameriki in Angliji.

Ako se uresniči stremenje Rusije, potem lahko trdimo, da bo japonska nesreča morda še v blagor Rusiji in Japonski.

SOKOLSKA DNEVA V VARAŽDINU.

V soboto 8. in nedeljo 9. septembra se je vršil v Varaždinu zlet mariborske sokolske župe. Sokolsko društvo v Celju je odposlalo na zlet 9 članov in 13 članic v kroju. Odpeljali so se v soboto z jutranjim vlakom. Del teh je izstopil v Ptuj, kjer je prisostvoval veličastni manifestaciji povodom skupščine C. M. družbe in nadaljeval svojo pot s popoldanskim vlakom.

Sokol v Varaždinu je v soboto dopoldne razvil novi prapor, ker se je starega polakomnil hrvatski Sokol. Pri razvitju se je vršilo par ginljivih na-

govorov, ki so napravili na navzoče globok utis. Zvečer se je vršila v nartprano polnem gledališču telovadna akademija. Vse točke so bile izvajane točno in vzorno. Najbolj je ugajal nastop Karlovškega moškega naraščaja. S posebno točko (s snežnimi žogami) so nastopile tudi celjske sokolice. Nastop se jim je zelo dobro posrečil in so izzvale živahno odobravanje. Vzorna vrsta na bradlji je izvajala naravnost vrhunske vaje. Tej vrsti je bil dodeljen tudi en član celjskega Sokola (br. Poljšak).

Sokolsko društvo v Varaždinu ima izredno težko stališče. Telovadnico, ki je mestna last, si delita s separatističnim Sokolom. Slednji jo uporablja petkrat, medtem ko je jugoslovanskemu Sokolu dovoljena le dvakrat na teden. V telovadnici vabijo na eni strani lepaki na prireditve hrvatskih, na drugi na prireditve jugoslovanskih sokolov.

Bratje Varaždinci so preskrbeli prenočišča, nismo pa uživali počitka, kakoršnega smo bili potrebni po naporem potovanju. Mladina ni kmalu zaspala, pogovorov in smeha vkljub opominom voditelja ni bilo kmalu konca, a vstati smo morali že o peti uri, za kar so skrbele sokolske fanfare, ki so zasvirale krepke budnice. — Okoli 1/2 10. ure dop. se je Sokolstvo zbralo na kolodvoru, odkoder je po prihodu mariborskega vlaka odkorakalo skupno na prostor pred telovadnico. Tam so se ločili telovadci od netelovadcev. Prvi so se podali k skušnjam, drugi so odkorakali na pokopališče na grob nekdanjega ljutomerskega staroste dr. Chloupeke in na grob prvega praporščaka varaždinskega Sokola.

Okoli 11. ure se je razvila izpred zletišča po mestu veličastna povorka, v kateri je korakalo okoli 2000 oseb. Razvrščena je bila po župah. Celjska župa je imela na čelu 2 prapora (Celje in Zagorje) ter naraščajski prapor Zagorje. Sploh je bila udeležba iz Zagorja častna, služila bi naj za vzgled onim društvom, ki niso smatrali zlet toliko važnim, da bi poslala (razen šostanja in št. Jurja) vsaj enega zastopnika! — Izpred poslopja Kotarske oblasti je pozdravil ob navzočnosti kraljevega zastopnika zbrano Sokolstvo starosta JSS dr. Ravnikar. Po nagovoru je zaigrala godba: »Bože pravde«, nakar se je povorka podala pred telovadnico, kjer je dobilo članstvo nakazila za obede.

Popoldne ob 3. uri se je vršil javni nastop. Kot prva točka so nastopili telovadci s prostimi vajami (140), nato seljački Sokol iz Gline (vaje s puškami), članice (okoli 80) vaje na orodju, kjer je nastopila z eno vrsto tudi celjska sokolska župa; nadalje vojaštvo z vajami s puškami (252). Velik aplavz so doživeli telovadci z vajami na krogih. Po končani telovadbi je godba v slovo zaigrala še dvakrat koło. Lep je bil pogled na množico, ki je plesala koło. Pomešani so bili priprosti seljaki z častniki ter moštvo s sokolstvom.

Zvečer se je vršila ljudska veselica na vrtu pred telovadnico. Celjska župa je odpotovala z vlakom ob 1/2 9. uri zvečer. Vsi ki smo prisostvovali zletnim prireditvam, smo odnesli iz Varaždina najboljše utise.

Politične vesti.

Razprava o reškem vprašanju v ministrskem svetu. Pod kraljevim predsedstvom se je vršila 13. t. m. seja ministrskega sveta, na kateri se je razpravljalo o zunanjem in notranjem političnem vprašanju. Minister Ninko Perić je podal obširno poročilo o delu paritetne komisije v Rimu.

Mussolini je izrazil željo, da bi komisijska končala svoje delo do 31. avgusta. Izdelala je provizorični statut za Reko, ki bi veljal eno leto in kompromisno formulo, ki jo je naša vlada sprejela, Italija pa odklonila ter predložila svoj načrt, ki pa ne odgovarja rapalski pogodbi in santamargheritskim konvencijam. Mussolini je izrazil željo, da naša vlada odgovori do 15. tm. Pašič je poročal, da gledata Francija in Anglija z veliko pozornostjo na težko situacijo na Balkanu. Iz razgovorov s Poincarejem je Pašič doznal, da se lahko najde mirna rešitev reškega vprašanja. Poincaré je izjavil, da bo posredoval pri Italiji, da se najde taka rešitev, ki ne bo žalila dostojanstva nobene države. Iz Pariza je dospelo poročilo, da bi se reški spor za nekaj časa odložil. Vlada ne bo odgovorila na italijanski ultimatum.

Mussolinijevo pismo Pašiču. Mussolini je poslal Pašiču pismo v katerem ga zelo pristrčno pozdravlja, nato pa razlaga težko notranjo situacijo v Italiji ter da ne more prevzeti odgovornosti pred italijanskim narodom za popuščanje glede reškega vprašanja. Italija pristaje le na ono rešitev reškega spora, ki jo je predlagala 31. avgusta. Mussolini odklanja tudi vsako intervencijo kake tretje osebe, vsled česar je tudi intervencija Poincareja odklonjena. Jugoslavija je ponovno naglasila, da dostojanstvo naroda in države ne more dopustiti, da se izigra podpisana pogodba. Določbe rapalske pogodbe glede samostojnosti Reke so tako jasne, da Italija nikakor ne more in ne sme anektirati Reke. »Petit Parisien« piše, da se bližamo težki križi. Mussolini je prepričan, da bi imel napad na Reko uspeh in bi iskal na tej strani nadomestilo za Krf. Možnost direktnega sporazuma še ni izključena.

Pašič se sestane z Mussolinijem. V političnih krogih krožijo vesti, da se sestane Pašič v kratkem z Mussolinijem. Dan in kraj še nista določena.

Zakon o novih taksah in pristojbinah. Finančni odbor je nadaljeval debato o pristojbinskem zakonu. Demokrat Savič je nastopil proti temu zakonu in povdarjal, da finančni minister povečava posredne davke in stem draginjo ter škoduje dinarju. Treba je uvesti takoj zlato valuto, ako se ta sedaj ne uvede, bo pozneje mnogo težje. Finančni minister se je branil proti opoziciji. Priznal je nekatere pritožbe kot upravičene, pripravljen je tudi, odredi se 2% taksi na najemnin-ske pogodbe.

Slovani v Avstriji nastopijo skupno. Hrvati v Burgenlandu so sklenili, da nastopijo pri prihodnjih volitvah skupno. Hrvati nameravajo stopiti v pogajanja s koroškimi Slovenci.

Revolucija v Španiji. V torek so se vršili krvavi politični boji v Barceloni. Garnizije v Barceloni in v več drugih mestih so se uprle in polastile moči. Guverner Primero de Rivera je izdal proklamacijo, v kateri obdoljuje vlado, da je upropastila državo. Vojaska stranka je sklenila poslužiti se sile in razglasiti obsedno stanje. Revolta ni naperjena proti kralju in monarhiji.

Celjske novice.

Naraščajski dan celjske sokolske župe v nedeljo, dne 16. tm. bo prireditve, kot je Celje še ni videlo. Na drugem mestu objavljamo spored prireditve. Sokolstvu naklonjeno občinstvo vabimo, da se v velikem številu udeleži spreveda po mestu, pozdrava pred Narodnim domom,

popoldanskega nastopa na vrtu osnovne mestne šole in večernega koncerta v Narodnem domu. Vspored je pester in zanimiv, vstopnina pa nizka. Prepričani smo, da se bo občinstvo pozivu Sokola v častnem številu odzvalo.

IZ SEJE CELJSKEGA OBČINSKEGA SVETA

dne 12. septembra 1923.

Župan dr. Hrašovec otvori po polurni zamudi ob 19. uri občinsko sejo, ki je zelo slabo obiskana. Nekateri obč. odborniki so res samo na papirju in ne čutijo niti te dolžnosti, da bi opravičili svojo dolžnost.

Pred prehodom na dnevni red izvaja župan v izbranih besedah sledeče: »Pred nekimi dnevi raznesla se je vsepovsod po naši domovini vesela vest, da se je rodil v vladarski hiši sinprestonaslednik (Socijalisti pri teh besedah korporativno zapustijo sejno dvorano).

Katera mati se ne bi radovala, ko zagleda novorojenega deteta, kateri oče ne bi prav v tem trenutku čutil najlepšo zakonsko srečo. O taki priliki vlada veselje tudi v zadnji koči in to veselje delijo s stariši vsi znanci, sosedu in prijatelji. Kako bi tedaj radost v kraljevi hiši ne odmevala v srcih vsega naroda? Ta dogodek ima za našo domovino velevažen pomen, ker z rojstvom prestolonaslednika ji je zasiguran trden temelj njene bodočnosti. Želimo in pričakujemo, da bi dete podedovalo krepkosti svojih starišev, da se mu bodo ob skrbni vzgoji množile duševne in telesne sile, da bi kot mladenič bil vzor mladini, v moški dobi vzgled nam državljanom, takrat pa, ko pride njegov čas, resen, moder pravičen in dober vladar, ki bo dovedel državo preko vseh ovir do blagostanja, sreče in zadovoljstva, ki bi vsestransko opravičil one nade, katere mi zanj gojimo ob njegovem rojstvu in bi si zaslužil ono ljubezen, ki trdno združi nas vse kljub plemenskim, verskim, gospodarskim in političnim razlikam z njegovimi stariši.

Ti naj uživajo še dolga leta veselje in srečo ob strani svojega bodočega naslednika. Živela kralj in kraljica, pozdravljen bodi prestolonaslednik.

Tem pristrčno izraženim željam so živahno pritrjevali vsi obč. odborniki. Podžupan Žabkar je stavil sledeči umestni predlog: Mestna občina celjska daruje povodom rojstva prestolonaslednika drž. kraljevni zaščiti dece v Celju znesek 5000 din., ki se naj razdeli med revno deco v okoliših mestne občine.

Ob enem se naproša županstvo, da izda razglas, s katerim se pozivljajo denarni zavodi, kakor tudi zasebniki, da darujejo primerne zneske v dobrodelne namene. Overovateljem zapisnika se imenujeta obč. odb. dr. Božič in Pugmeister.

Pravno perzonalni odsek. Poročevalec predsednik odseka prof. Mravljak: Razpiše se služba pobiratelja tržnih pristojbin na mestnem trgu. Kot mestna babica se nastavi v smislu razpisa s 1. okt. ga. Elizabeta Kert, Nekaterim pogodbenim mestnim uslužbencem se poviša mesečni honorar. Prošnje za draginjske doklade onim otrokom, ki so z ozirom na zakon o draginjskih dokladah za javne nameščence določeno leto že prekoračili, se morajo iz principijelnih ozirov odkloniti.

Finančno-gospodarski odsek. Poročata obč. odb. dr. Božič in podžupan Žabkar. Prošnje za splošne kulturne namene z dobrodelnim značajem so oproščene veselicega davka.

Ali ima prireditelju kulturni namen, odloči občinski svet.

Iz tega vidika se priporoča odpis veselničnega davka: Šolski predstavi vodstva Deške osnovne šole v Celju »Čudežne gosli«, šolskemu vodstvu Laško za prireditev »V kraljevstvu palčkov«, dne 9. jun. tl., Celjskemu pevskemu društvu za koncert dne 16. jun. tl. in Slov. dijaški zvezi sekcija Celje za igro »Prababica« od dne 11. avg. tl., ki pa se mora izkazati, da je presežek res šel v korist akademski menzi v Ljubljani.

Opusti se uvedba novega občinskega davka na reklamne table, biljarde in kegljišča zlasti z ozirom na to, ker bi bili dohodki minimalni in je zlasti mala obrt že itak dovolj obremenjena z drugimi davščinami. Dvorazredni drž. trg. šoli v Celju se odpišejo inštalacijski stroški za napeljavo električnega toka, ki ga rabi projekcijski aparat pod pogojem, da služi tudi trgovski nadaljevalni šoli v učne svrhe. Principijelno se odkloni vsako pavšaliranje veselničnega davka pri koncertih, ki se vrši po kavarnah in gostilnah. Stari čvetličnjak se za silo popravi, o novem se bo sklepalo o priliki proračunske debate.

Dela pri napeljavi rezervne cevi pri mestnem vodovodu v bližini Vitanja se oddajo tvrdki Rebek. Ista tvrdka se pozove, da preišče nedostatke pri centralni peči v mestnem gledališču in da stavi poleg tvrdke Gradt tudi svojo ofertu. Z ozirom na pomanjkanje vode se morajo za enkrat odkloniti prošnje za napeljavo vodovoda izven mestnega okoliša in bližine mesta. Drž. policija se naprosi, da strogo pazi na one drzneže, ki poškodujejo mestni log v bližini parka ter odnašajo iz njega še sveži les. Mesarski pomočnik Fr. Weber je zaprosil obč. svet za stojnico na glavnem trgu, kjer namerava skupno z dobaviteljem mesa za vojaški erar prodajati meso, ki bo približno za 30% ceneje, kakor ga prodajajo drugi stojničarji. Prošnji se ugodí. Sklene se najemniška pogodba med drž. deško meščansko šolo in mestno občino za uporabo šolskih prostorov. Za sklepanje pogodbe se določita obč. svetnika dr. Kalan in Leskošek. Pri tej priliki se interpelira županstvo, kaj je z obstojem Gospodinske šole. Po stvarni in vsestranski informaciji o sklepu mestnega šolskega sveta se sklone soglasno, da obč. svet Gospodinske šole na noben način ne sme pustiti pasti, ker sta za šolo že določeni dve strokovni učiteljici. Izvoli se ponovno komisija štirih članov obč. sveta, ki ima nalogo pregledati prostore meščanske šole in samostojno storiti tudi nadaljne korake, da mesto te prepotrebne šole lahkomišlino ne izgubi.

Odobrijo se predloženi stavbeni načrti gg. Drogenika, Kargla in Serebrnjakofa, ki postavljajo za dr. Kalanovo hišo tri lične vile.

Obč. odb. Koren stavi predlog, naj se za stavkajoče rudarje v Trbovljah dovoli znesek 5000 Din. Po daljši debati, ki je razkrila bolj demonstrativni in manj socialni namen tega predloga, modificira podžupan Žabkar predlog v tem smislu, da se naj dovoli znesek za najpotrebnejše otroke stavkajočih rudarjev v trbovškem revirju ter se izroči drž. krajevni zaščiti dece. Proti drugemu delu so socialisti, kljub temu pa dobi večino. Pogodba s tvrdko Westen radi dobave električnega toka se izpremeni v veliko, da se napelje del energije z visoko napetostjo iz cinkarne, obračun pa se vrši kljub temu le s tvrdko Westen. Po več urni stvarni razpravi zaključí župan ob pol 23. uri obč. sejo.

Sokoško društvo v Celju vabi vse člane, ki imajo kroj, da pridejo v nedeljo ob 10. (deseti) uri dopoldne v kroju pred telovadnico.

Vzpored javne telovadbe na župnem naraščajskem dnevu v nedeljo 16. sept. 1. Moški naraščaj: župne proste vaje. 2. Ženski naraščaj in deca: orodna telovadba. 3. Ženska deca: župne proste vaje s praporci. 4. Telovadna skladba po koračnici iz »Carmen«; izvaja celjski moški naraščaj. 5. Ženski naraščaj in deca: igre. 6. Moški naraščaj: orodna telovadba. 7. Ženski naraščaj: župne proste vaje. 8. Boks: izvaja moški naraščaj iz Trbovelj. 9. Skupine: izvaja celjski moški naraščaj. 10. »Konjički«,

izvaja celjski ženski naraščaj in deca. 11. Moški naraščaj: župne proste vaje. 12. Proste vaje moškega naraščaja iz Šostanja.

Preloži se odborova seja ljudskega vseučilišča celjskega na ponedeljek 17. tm. ob 18. uri v risalnici deške meščanske šole.

Olepševalno in tujsko prometno društvo v Celju priredi v nedeljo dne 16. septembra 1923 čvetlični dan. Prispevajo vsi Celjani, da zadobi to prepotrebno društvo sredstev za nadaljno uspešno delovanje.

Iz rudarske službe. Ministrstvo za šume in rude je imenovalo administrativnega oficila Ivana Češmigo pri okrajnem rudarskem uradu v Celju za za administrativnega kontrolorja v IX. činovnem razredu.

Odbor za Malgajev spomenik v Guštanju ob obletnici smrti Franca Malgaja, osvoboditelja Mežiške doline leta 1024, ko bo preteklo 5 let njegove smrti, namerava mu na kraju, kjer se je boril in izkrvavel, odkriti primerno spominsko ploščo. Darovali so dosedaj sledeči pripevke: Celjska Posojilnica Din 250, Ljubljanska kreditna banka 250, Jadranska banka 250, Prva hrvaška štedionica 250, Slavenska banka 250, Mestna hranilnica 250, gg. dr. Josip Sernec 20, dr. Josip Vrečko 10, dr. Josip Karlovšek 10, dr. Anton Božič 20, dr. Milan Orožen 20, dr. Ernest Kalan 200, dr. Milko Hrašovec 50.

»Klub napr. slov. akademikov v Celju« je imel 13. septembra t. l. izredni občni zbor, na katerem so se še precej zastarela pravila spremenila in dopolnila. Glede članstva se je sklenilo, da more biti član kluba vsak Slovan-akademik, tako da bo v klubu odslej omogočeno skupno delo, posebno s tovariši Čehi in Rusi, ki jih je precejšnje število v celjskem okolišu. Udeležba na občnem zboru je bila lepa, vendar bi vpozarjali, posebno tovariše, ki prebivajo izven Celja, da se več zanimajo na klubovo delovanje. Mnogo akademikov Celja in celjskega okoliša je še neorganiziranih. Vabimo vse napredne tovariše, da vstopijo v našo organizacijo, saj imamo mnogo hvaležnega dela, a delavcev je malo.

Škof dr. Karlin se je mudil danes 14. tm. v Celju, odkoder se je odpeljal na zlato poroko pisatelja Stritarja v Rogaško Slatino.

Za dijaško kuhinjo v Celju je daroval v spomin blagopokojne Marije Pahernikove, veleposestnice v Vuhredu, g. dr. Anton Božič, odvetnik v Celju, 50 Din.

Nov telefonski imenik. Direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani je izdala nov »Imenik telefonskih naročnikov in telefonskih central«. Prodajna cena mu je 8 Din, dobiva se na tukajšnji pošti.

Potrđilo obč. in polic. oblasti za pripotovanje iz Avstrije. V zadnjem času in to dnevno prihajajo k kralj. gen. konzulatu na Dunaju avstrijski podaniki s potrdili in dovoljenji za pripotovanje v kraljevino, izdanih od občinskih in policijskih oblasti, ter na podlagi istih od konzulata zahtevajo, da jim izda vizum. Na podlagi obstoječih predpisov se taka dovoljenja za pripotovanje smejo izdajati edino le od Ministarstva za notranje zadeve odnosno v zelo nujnih zadevah od pokrajinske uprave v Ljubljani in Zagrebu. Vsled tega generalni konzulat ne vidira potnih listin avstr. podanikom na temelju zgoraj navedenih potrdil, izdanih od občinskih, policijskih oblasti ali okrajnih glavarstev in se interese sence opozarja, da se ravna po obstoječih predpisih.

Zglaševanje tujih gostov pri kopaliških in letoviških upravah event. občinah. Kopališki in letoviški gosti imajo se prijaviti v roku 24 ur pri kopališki upravi ali letoviški upravi odnosno hotelirju. Ako bivanje ne traja dalje od 3 dni se lahko istočasno tudi odjavi. Osebna prijava odnosno odjava se mora zahtevati le izjemoma iz razloga posebne sumnje. Potne listine ne smejo oblasti obdržati v svrhu prijave odnosno odjave dalje kot 3 ure. Razun tega je potrebno potrdilo kopališke direkcije, zdraviliške komisije, letoviške uprave ali občine, da in koliko časa je lastnik kopališkega vizuma prebival kot kopališki gost v tem kraju. Sprememba in bivanje v raznih kopaliških ni dovoljeno, ker se glasi vizum le za eno mesto. Ako se pri izlazu iz naše države ugotovi, da imejitelj ni

prebival v državi kot kopališki gost, se ga kaznuje radi zlorabe viza po zakonu; razun tega javi obmejni komisariat zlorabo konzulatu odnosno, označi kaznen v potnem listu, ter imejitelj ne more dobiti več kopališkega vizuma. Potrdilo bivanja v kopališču ali na letovišču na potnem listu tujega gosta je važno iz dveh razlogov: 1. ker obvaruje gosta pred kaznovanjem od strani obmejne komisarijata radi zlorabe kopališkega vizuma in 2. ker se da na ta način ugotoviti zloraba kopališkega vizuma.

Polijske vesti. Izgube: Črna usnjata podolgovata ročna torbica z vsebino 148 K. 1 žepni nož z belimi platnicami, 1 bel žepni robec; denarnica iz črnega usnja z vsebino 4 bankovce po 10 Din, 1 Din in 50 para, ter 1 listek od čistilnice oblek Taček; srebrna ura z verižico; ročna torbica iz črnega usnja z vsebino ene novčarke v kateri se je nahajalo 25 Din, pisan žepni robec in 1 mal ključek; rujava usnjata rokavica vredna 400 K; temnorujava usnjata ročna torbica, na eni strani z vdolanim zlatim ornamentom z vsebino 12—14 Din, 1 bel žepni robec in en ključ od vežnih vrat; srebrna zapestnica; denarnica iz ponarejene želvine z vsebino 170 Din, 1 pobotnica za prodani les na ime stavbenika Golgranc z podpisom Ivana Belah, ter 1 račun mestne posojilnice na ime Ivana in Marije Pilihi; 6 bankovcev po 100 Din; en zavoj z damsko obleko, (Fres) barve; pupa iz celuloida vredna 500 Din; 1 zlat uhan s 5 dijamanti; dečji bel površnik; črn moški klobuk z rujavim trakom; denarnica iz črnega usnja z vsebino bankovcev od 400; črna usnjata denarnica z vsebino bankovcev od 100 Din in eno dopisnico na ime Ahtik Pavla. Najdbe: Srebrna broška; ročna torbica z malo vsoto denarja in nekaj drugimi predmeti; zavoj tiskovin; 1 nahrbtnik; 1 ročna torbica z manjšo vsoto denarja in drugimi predmeti; 1 šajkača; 1 pet-dinarski bankovec; 1 deset-dinarski bankovec; 10 dinarjev 25 para; 3 dinarje; Listnica s srednjo vsoto denarja.

Kino Gaberje. Sobota 15. III. epoha, nedelja 16., ponedeljek 17. in torek 18. septembra IV. epoha »Novi grof od Monte Christa Matija Sandorf«.

MESTNO GLEDALIŠČE V CELJU.

Repertoar:

Petek 14. tm.: Za pravdo in srce. B
Nedelja 16. tm.: Charlejeva tetka. Izven abonement.
Torek 18. tm.: Za pravdo in srce. A.
Začetek ob 20. uri.

CELJSKA POROTA.

Poneverba.

Glede krivde Ane Rath, poštarice v Štorah, so porotniki zanimali krivdo glede uradne poneverbe, nakar jo je sodni dvor oprostil.

Rop.

Dne 13. tm. se je zagovarjal pred porotnim sodiščem Rok Pilko, oženjen, čevljar iz Cerovca. Predseduje g. sodni svetnik Levičnik, votanta gg. okrajni sodnik dr. Konda in sodni svetnik dr. Novak, državni pravdnik g. dr. Požar, zagovornik g. Erhatic. Pilko je obtožen hudodelstva ropa, ker je v Pokleku Ivanu Voučku in njegovi ženi Neži z nasilnostjo odvzel okoli 1600 K papirnatega in 150 K srebrnega denarja, nadalje je vzel raznih predmetov v skupni vrednosti 4252 K 50 v.

Dne 18. julija 1919 okoli 10. ure sta prišla v gostilno k Voučku Janez Čech star. in Viktor Čech ml. ter naročila en liter vina. Ko se je pogovarjal Janez Čech z gostilničarjem, je šel Viktor Čech iz gostilne, češ da gre na stran, kmalu pa se je vrnil, a ne več sam, ampak v družbi dveh mož, ki sta bila po obrazu namazana. Stopila sta z dolgimi noži oborožena vsak na eno stran Voučka pred njega pa je stopil Viktor Čech s sekuro, Janez Čech star. pa je stopil k hišnim vratom in ista zapahnil. Eden roparjev je zahteval, da mora biti tiho in takoj pokazati denar. Vsled pritiska teh groženj je izročil Janezu Čech ključ od vseh omar in Janez Čech je vzel iz omarice, ki je vzdana 1600 K papirnatega denarja za 150 K srebrnega in 14 K drobiža. Iz omar je vzel nadalje srebrno uro z verižico in priveskom ter vse ostale stvari. Nadalje

je zahteval z osornim glasom od Neže Voučko, da jih pelje v mlin, nakar so se podali tja Janez Čech in oba namazana roparja Martin Leskošek in Rok Pilko. V mlinu so si napolnili 2 vreči z moko, Viktor Čech pa je med tem stražil Ivana Voučka s sekuro. Potem so peljali roparji Nežo Voučko na podstrešje, kjer so pobrali slanino, plahte in dr. ter se vrnili v sobo. Janez Čech je pristopil k Ivanu Voučko, mu nastavil nož na prsa ter zakričal: »Kje še imaš več?« Janez Čech, Martin Leskošek in Rok Pilko so peljali nato Ivana Voučka v klet, dočim je Viktor Čech stražil Nežo Voučko. Roparji so zahtevali od Ivana Voučka, da jim mora sam točiti vino, ker pa so se mu vsled strahu tresle roke, da se je vino zlivalo, je Janez Čech zaukazal, da mora eden izmed roparjev točiti, iv. Voučko pa so peljali nazaj v hišo in izmenjali stražo. Nekaj časa je stražil Viktor Čech ml. s sekuro in kadar je odšel pit, je stražil črno namazan ropar z nožem oborožen. Zaklali so tudi 3 race in 3 purane. Ropanje je trajalo od pol 11. zvečer do 3. ure zjutraj, nakar se je roparska družba odstranila. Ves čas, ko se je ropalo v hiši, podstrešjem itd. sta stala dva obdolženca Viktor Čech ml. in Rud. Pepelnak zunaj na straži, a sta tudi popivala z ostalimi obdolženci.

Ko so prišli prvi štirje obdolženci z oropanim blagom iz hiše, sta se jim pridružila Rud. Pepelnak in Viktor Čech ml. Cela roparska družba je šla čez Savo na Kranjsko. Tam so si razdelili plen, pri čemur je prišlo med njimi do spora. Janez Čech star. je vrge nekaj denarja na tla, odšel z oropanim blagom, Pepelnak, Leskošek in Pilko so si pa denar med seboj razdelili. Med tem ko so ostali sostorilci bili že od porotnega sodišča dne 18. junija 1920 obsojeni na večletno težko ječo, je Rok Pilko pobegnul v Trst, da bi ušel kazni. Ko je bil izročen tukajšnji oblasti, se je uvedlo zoper njega kazensko postopanje, Obdolženec priznava, da je bil rop izvršen, kakor je bilo navedeno, zanika pa, da bi bil on oborožen in namazan. Ne glede na to, da so vsi sostorilci potrdili v prejšnjem postopanju, pa vstraja oropani Ivan Voučko dosledno pri tem, da je bil obdolženec oborožen z nožem in je stal poleg njega, da se ni mogel nikamor ganiti in da je bil tudi črno namazan po obrazu Leskošek, med tem ko oba Čecha nista bila maskirana.

Porotniki so potrdili vprašanje glede ropa, nakar je sodni dvor obsodil Roka Pilka na 12 let težke ječe.

Uboj.

Istega dne se je zagovarjal pred porotniki Alojz Cesar, rojen v Babni-brdi, samski posestnikov sin, ki je v noči na 5. avgusta 1923 na Babnigori s sunkom v desno bedro Jurija Povaleja tako poškodoval, da je nastopila smrt vsled izkrvavljenja. Sodni dvor isti kot dopoldne, državni pravdnik g. dr. Rus, zagovornik gosp. dr. Srečko Rupnik.

Med obdolžencem in pokojnim Jurijem Povalej je vladalo zadnji čas precej napeto razmerje, kakor je to med fanti sosednih vasi v navadi. Bili sta dve skupini, ena je obstajala iz Jurija in Jožefa Povaleja ter Štefana Doberšeka, druga iz obdolženca Alojza Cesarja, Jurija Verka in nekega Antona Senica, ki je bil poseben prijatelj obdolženčev. Štefan Doberšek je imel ljubavno razmerje z Josipino Šega na Babnigori, za katero se je pa potegoval tudi Anton Senica, ki je pa imel manj sreče.

Koncem julija letošnjega leta je povedalo dekle Štefanu Doberšku, da se je obdolženec o njem grdo izražal, češ, »kaj bi tisti rujavec hodil sem, ki nima forme, kaj bo še z njim, ko je njegov oče pijanec, ki vse zapravi, to so ubogi, drugi fantje pa so boljši, njega bomo še enkrat namazali, da bo vedel, po kaj je hodil sem.« Štefan Doberšek ter Jurij in Jožef Povalej so na predvečer sv. Ane, ko sta jih obdolženec in Anton Senica klicala na korajžo, oba pretepli.

Dne 2. avgusta 1923 pa je obdolženec v družbi kakih 7 do 10 fantov stikal v Šegovem vinogradu za Štefanom Doberšekom in bratom Povalej, kar so zvedeli vsi trije od Šegovih deklet. Priča Roza Šega je izpovedala, da so se pogovarjali, da čakajo na oba Povaleja in Doberšeka.

V klet niso prišli, pač pa so opazovali skozi špranje in videli, da omenjenih treh fantov ni v kleti. Dne 5. avg. tl. sta zopet obe sovražni gruča fantov ponočevali. Priča Jožef Povalej je izpovedal, da je šel v družbi brata Jurija Povaleja in Štefana Doberškega proti Šegovi hiši klicat Marijo Šega. V razdalji kakih 300 korakov so slišali pri Šegovi hiši kričati Alojza Cesarja in Jurija Verka besede: »Auf, biks, kri v luft, koraž, kje ste bukovlanski smrkovci, da vam spustimo čreva, ali imate latvice za kri seboj!« Jožef Povalej in Štefan Doberšek sta skočila v vinograd vsak po en kol, Jurij Povalej pa je šel s svojim črešnjem kolom naprej. Oborožen je bil zato, ker so mu sovražniki pod obdolženčevim vodstvom že prej grozili, da ga bodo ubili.

Jožef Povalej in Štefan Doberšek, prišedši na cesto, sta videla, da sta se obdolženec in Jurij Povalej že pograbila in sukala okoli, na kar sta oba padla ter se valjala in premetavala po tleh, Jožef Povalej in Doberšek sta hotela priskočiti Juriju Povaleju na pomoč, toda Jurij Verk je skočil proti njima in začel udrihati po njima s cepičem, onadva pa sta udarce odbijala in jih tudi vračala. Medtem se je Jurij Povalej posrečilo iztrgati se obdolžencu ter je skočil na drugo stran ceste, toda obdolženec je planil za njim in ga z eno roko lovil za suknjo, z drugo pa zamahnil proti njemu, vendar ga ni mogel doseči, ker ga je Jožef Povalej pravočasno udaril po roki ali po glavi. Jurij Povalej je skočil v vinograd, obdolženec pa preko njega, Jožef Povalej in Doberšek pa za njim. Ko si je Jurij Povalej medtem nekoliko opomogel, je stopil iz vinograda nazaj na cesto in poklical svojega brata po imenu »Jožek« ter se začel opotekati, nakar je s slabejšim glasom še enkrat zaklical »Jožek!« Brat je hitro stopil k njemu, Jurij Povalej pa je izrekel še rahle besede: »Ja, je že dobro!« Pri tem je Jožef Povalej čutil, da je brat moker, vsled česar je poklical Štefana Doberškega, ki je imel še vedno posla z Verkom v vinogradu in mu povedal, da je Jurij Povalej ranjen z nožem, na kar sta na nogi in roki krvavečega ranjenca spravila k Šegovemu vodnjaku, mu odprla hlače, ga umila z vodo in za silo obvezala. Tu je Jurij Povalej še dihal, nato pa kmalu izdihnil.

Sodni zdravniki so ugotovili, da je Jurij Povalej umrl nasilne smrti, ker mu je storilec prerezal na stegnu glavno žilo-odvodnico, vsled česar je nastopila tekoma pol ure smrt.

Obdolženec Alojz Cesar priznava dejanje, zagovarja pa se s silobranom, češ, da ga je imel Jurij Povalej pod seboj ga tolkel s pestjo po glavi in ga davil za vrat, vsled česar je v pomankanju sape ležal na trebuhu potegnul iz žepa nož, ga odprl in pahnul svojega nasprotnika nazaj pod nogo, da se ga osvobodi, na kar ga je Jurij Povalej res izpustil. Na upravičen silobran se obtoženec ne more sklicevati, ker je obtoženec že kritično noč pred spopadom kričal okoli Šegove hiše, kar pričata Marija in Roza Šega, »auf biks, koraž, kje imate tistega žoltjeka (namreč Doberškega), prokleti Povalej, če ga nocoj dobim, ga bom tako stolkel, da mu bodo šla čreva iz r...!« To se strinja z že obtoženimi navedbami priča Jožefa Povaleja in Štefana Doberškega ter je priznal tudi obtoženec sam, da sta z Verkom res pri Šegovi hiši oba klicala z »auf biks, kri v luft itd.« Obdolženčev tovariš Jurij Verk pa je obširno pojasnil, da sta z obdolžencem vriskala okrog 11. ure mimo Šegove hiše, obdolženec pa je tudi kričal auf biks — rdečelas. Prišedši na vrh klanca nad nek vinograd, pa sta vpila oba še »auf biks, Povalejeva družba, auf biks smrkavci!« Jurij Verk je šel kakih 10 korakov naprej in za njim obdolženec, oba pa sta imela pri sebi cepce, ko so trčili skupaj, se je začel med njimi splošen pretep. Obdolženec je iskal in zasledoval to noč Doberškega in Povaleja tam, kjer jih je po vsem pričakovanju najlažje našel.

Sodni dyor je obtoženca obsodil na 11 mesecev težke ječe.

Svojo ženo zastrupil.

Pri današnji porotni razpravi 14. tm. je predsedoval sodni nadsvetnik dr. Bračič, votanta sta bila gg. sodni nadsvetnik dr. Stepančič in sodnik dr.

Macerol, državni pravdnik g. dr. Rus, zagovornik g. dr. Korun.

Zagovarjal se je pred poroto Karol Kovač, rojen 18. 10. 1862 pri Sv. Jederti, vdovljen vpokojen rudar v Zg. Rečici, ker je zastrupil svojo ženo Apolonijo z belo mišnico, katero je nameršal v čaj.

Obdolženčevi stariši so bili precej premožni posestniki, vendar je bil oče pijanec kateremu zgledu je sledil tudi sin. Poročil se je leta 1887. a proti svoji volji, ker ga je nevesta silila, on pa je bil raje pripravljen plačevati za nezakonske otroke.

Kakih 15 let sta se dobro razumela, nato se je pa pričel prepir, ker mu je žena očitala, da zapravlja denar ter mu je začela po nedolžnem očitati, da ima druge ženske, enkrat mu je prodala brez njegove vednosti ovco, drugič mu je očitala, da je prinesel premalo denarja domov, nakar jo je hotel udariti z lesenim zajcem pod brado, a jo je zadel na čelo. Tem navedbam pa nasprotujejo podatki preiskave, iz katerih izhaja, da se je njegova žena pritoževala, da z njo grdo ravna in da jo zmerja. V zadnjem času je bil skoro vsak dan pijan. Priče slika njegovo ženo kot pridno delavko, skrbno gospodinjico in dobro mater.

V nedeljo 17. junija je bil obdolženec s svojo hčerko Karolino v Laškem, kjer je dvignil svojo pokojnino v znesku 768 K., od katerih ji je dal 200 K za nakup slanine in kave in 1/4 l. ruma ali spirita, sam pa je kupil 1/2 kg. sladkorja in ga doma zaklenil. Ko je prišel vinjen domov se je z ženo sporekel. Ker mu je bilo drugo jutro slabo je poklical hčerko Karolino, naj mu skuha čaj. Pristavila je lonec vode k ognju, v katero je dala nekaj bezgovega cvetja in bezgovih jagod ter par listov suhih potonk. Ko je bil čaj kuhan, ga je pretočila v drugi lonec in prosila očeta za sladkor, katerega ji je dal eno pest v kockah in ga je vrgla v čaj, oče pa je v čaj zlil spirit, nakar je našla 3 skodelice, eno za očeta, drugo za mater, tretjo za sebe. Po izpovedbi prič, sta se vsedla oče in mati na klop, kamor je dala vsakomur svojo šalico.

Ker je bil čaj za njo premočen, ga je nesla Janezu Kupcu, v kojega hiši so stanovali. Čez 10 minut se je vrnila in pogledala, če sta oče in mati čaj že spila, opazila je pa takoj, da je na materini skodelici nekaj belega na vrhu čaja, dočim je oče svoj čaj že izpil, šalico pa shranil pod polico. Oba sta še sedela na klopi, kjer je mati mlela kavo in bila obrnjena stran od očeta. Na vprašanje Karoline, kaj je belega v čaju, se je takoj oglašil obdolženec, da je dekle, ki je sedelo pri njima nekaj vrglo notri, čemur pa je mati odkimala. Materin čaj je ostal nekaj časa na klopi, nakar je rekla mati svoji vnukinji Antoniji Koprivnik, da ga ne bo pila in naj ga nese raje hčerkam na podstrešje. Oče se je pa vlegel v posteljo ter tožil, da mu je slabo. Antonija Koritnik je nesla čaj Ani in Ivanki Kovač ter Alojziju Škrt, ki so pa čaj le poskusili in ga niso marali piti, ker je imel čuden okus. Prinesla ga je nazaj, nakar je obdolženec rekel, da ga bo on izpil, Karolina ga mu pa ni hotela dati, ker je bil že tako »fajhten« in ga je postavila na peč, takrat že ni bilo nič belega v njem. V tem je prišel v sobo Tomaž Nemec, ki je prinesel obtožencu čevlje v popravilo. Karolina je odšla po obdolženčevem naročilu nekaj čaja Nemcu, ki ga je tudi izpil. V materini skledici je ostalo še par žlic čaja. Ko je Karolina Kovač kuhala kosilo in pekla kruh je prišla k nji mati in ji je povedala, da ji je slabo, ker je spila čaj in da ji je stari gotovo natrosil notri mišnice, ko ga je iz svoje šalce nekaj izlil v njeno. Šli sta obe v sobo in ji je mati pokazala iz šalce, iz katere je pila čaj neko belo tvarino, rekoč to boš jutri nesla k zdravniku. Katarina je oštevala očeta in mu očitala, zakaj je materi vrgel v čaj mišnico. Obdolženec je odgovoril: »Ko bi jo jaz imel, bi jo še sam sebi natrosil, da bi jo pojedel!« Nato se so zopet sporekli. Karolina je dala očetu vode, materi pa mleka, nakar je začela bruhati in tožiti cel dan in celo noč, da jo peče v prsih in želodcu, tudi obdolženec se je delal, kakor da mu je slabo. V 24 urah je Apolonija Kovač umrla.

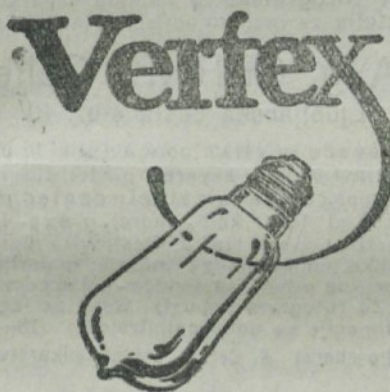
Pri raztelesenju se je ugotovilo, da je imela pokojna v sebi belo mišnico ali beli arzenik, vsled zastrupljenja s katerim je umrla.

Obdolženec krivdo dosledno taji in pravi, da sta bila z ženo res onega dne nekaj časa sama v sobi in da je žena pogledala takrat njegov in svoj čaj ter se držala na smeh.

On sluti, da je hotela najbrže njegova žena izvršiti samomor, kakor se je izrazila tisto jutro, da je ne bodo več jezili. Ves ta zagovor pa je popolnoma izmišljen. Priča Genovefa Rifi je izjavila kako je grdo govoril o svoji ženi in da bi jo rad proč spravil. Priča Jožef Tanšek je izjavil, da sta se pogovarjala obtoženec in neki Pirc, da se dobi mišnica v steklarni v Hrastniku. Obtoženec mu je pripovedoval tudi, kako je dal tudi Jožefi Belič v juho mišnico in je mislil, da bo crknila, pa ni hotela. Priča Ivan Kupec je dal Mariji Košir mišnico, ker so njeni hčeri lasje izpadali, tudi obdolženec jo je odščipnil za lešnik debel krhel, rekoč: to bo zadostovalo. Priča Marija Košir je še isti dan zalotila obdolženca pri mišnici, katero je Ivan Kupec zavl v mal zavojček in jo vrgel na polico. Na željo Kupca je Košir vrgla mišnico v peč. Kljub vsem tem obremenjevalnim okoliščinam pa obdolženec vse zanika. Ker je dokazano, da se je obdolženec pred smrtjo svoje žene potegoval za mišnico, ženo sovražil in ji želel konec in ker se je ono kritično jutro tako sumljivo obnašal je obtožba popolnoma utemeljena.

Porotniki so oba vprašanja glede zavratnega umora enoglasno potrdili in sodni dyor je obsodil obtoženca v smrt na vešala.

S tem je sedanje porotno zasedanje končano.

18-3

Dnevna kronika.

Nekdaj in sedaj. Nekdaj v avstrijskih časih ni imelo pol milijona štajerskih Slovencev po pojmihi avstrijske in nemške pravičnosti in enakopravnosti — nobene slovenske gimnazije. Danes pa je naša vlada ali pravilnejše povedano radikalna srbska stranka dovolila za nekaj tisoč razškrpljeno živčih Nemcev in renegatov posebno nemško gimnazijo v Ljubljani. Nekdaj smo živeli v hvalisani državi enakopravnih narodov kot sklenjeno naseljen narod brez vseh pravic, danes ko živimo v nacionalni državi in se o kakem nemškem narodu pri nas v Sloveniji sploh govoriti ne more, se smejo pri nas goditi take stvari, se sme tako zapravljeni državni denar na ljubo tistim renegatom, ki so vse drugo samo ne jugoslovenski državljani po mišljenju. Nekdaj se v Celju ni smela postaviti niti slovenska ljudska šola, ko se je po desetletnih parlamentarnih bojih dovolila v Celju neka nemška-slovenska utrakvistična nižja gimnazija, je prišlo do krize kabineta na Dunaju, bil je vihar po celi Avstriji, danes gre vse in zastopstvo slovenskega ljudstva vse to gleda mirno in trpi, da se tako umetno goji naprej renegatski duh med našim narodom! Tako plačuje naša vlada nemško nasilje nad slovenskim narodom na Koroškem, kjer cel naš narod nima do danes niti ene slovenske ljudske šole. Razmere kriče pri nas po ozdravljenju, naša klerikalna delegacija pa, ki nosi po svoji moči vso odgovornost pri nas, molči in je srečna, da je lahko v Ljubljani na katoliškem shodu pozdravljala odposlanca tistega italijanskega papeža, ki je odslavlil iz Trsta našega škofa dr. Karlina

samo za to, ker je Slovenec. Te dni je bilo odpuščenih cela vrsta slovenskih narodnih oficirjev iz naše narodne armade, Vse te krivice in nasilja so mogoča, ker je zvezana kupčijsko z vlado, Turki in Nemci tista stranka pri nas, ki je obljubovala slovensko autonomijo in slovenske vojake v slovenske kasarne, danes pa se z njenim privojenjem gode pri nas krivice, ki kriče do neba. Nekdaj je bil slovenski napredni živelj enoten in silen v odporu proti nasilju, danes je razdeljen na nebroj brezpomembnih strank, zato nam tako gospodarijo slovenski klerikalci, Turki, Nemci in srbski radikali. Našo državo je ustvarila ideja jugoslovanska, slovenski naprednjak, ki veruje v jugoslovensko državo, mora danes vedeti, kaj je njegova sveta nacionalna jugoslovenska dolžnost — strniti narodne vrste v eno fronto v boj proti krivici in korupciji!

Prof. Maks Pleteršnik †. Dne 13. tm. je preminul v Pišecah mož, katerega ime je bilo znano skoro vsemu znanstvenemu svetu. Profesor Maks Pleteršnik je preminul, kateri dijak se ga ne spominja več s hvaležnostjo, saj je bil mož, ki je poznal in ljubil dijaško dušo, bil je dijakom res pravi oče. Pleteršnik se je rodil 3. decembra 1840 v Pišecah na Štajerskem. Gimnazijo je posecal v Celju, na dunajski univerzi pa je študiral filozofijo, klasično jezikoslovje in slavistiko, v Mariboru je postal nadomestni učitelj leta 1863. leto pozneje pa v Celju. Od leta 1871 do svoje upokojitve l. 1900 je poučeval v Ljubljani. Pisateljstvo je začel v »Slov. Glasniku« leta 1863. Pisal pa je tudi v vseh drugih slovenskih listih in izdal v letnih poročilih celjske in ljubljanske gimnazije več študij. Posebne zasluge si je pridobil z urejevanjem in sestavljanjem Wolfovega slovensko-nemškega slovarja, katero delo mu je poveril leta 1883 ljubljanski knezoškof dr. Pogacar. Slovar je eden najpopolnejših slovenskih slovarjev, neizčrpna zbirnica ter najkrajša slika bogastva in lepote slovenskega jezika. Pleteršnik je bil urednik in odbornik Slovenske Matice, pokrovitelj Družbe sv. Cirila in Metoda, član Čitalnice, Dram. društva in podporni član raznih kulturnih, narodnih in socialnih društer mecen slovenskih dijakov. Ljubljanski občinski svet ga je imenoval zaradi njegovih velikih zaslug za častnega meščana. Njegova najljubša zabava mu je bilo mizarstvo. Pred letom ga je zadela kap in od takrat je vedno bolj hiral. Živel je na svojem posestvu v Pišecah pri Brežicah. Naj mu bo slovenska zemljica, za katero je s tako ljubeznijo delal, lahka, njegov spomin pa med nami nepozaben.

Dr. Martin Travner †. V Ljubljani je umrl 12. t. m. dvorni svetnik v p. dr. Martin Trauner, rojen v Kamenčah pri Braslovčah. Ljudsko šolo je obiskoval v Braslovčah, gimnazijo v Celju, vseučilišče pa v Gradcu. V sodni službi je bil nekaj časa v Gradcu, Celju in Marenbergu. Od leta 1890 do 1895 je služil v Ljubljani, nato kot namestnik državnega pravdnika do l. 1898 v Novem mestu. Od tega leta do svoje vpokojitve 1922 je živel v Ljubljani. Pokojnik je bil več let predsednik civilnega senata deželnega sodišča. Vžival je vsestransko zaupanje in spoštovanje.

Štritarjeva zlata poroka. V soboto 15. tm. bo praznoval svivolasi nestor naših književnikov Josip Štritar s svojo družico zlato poroko. Rogaška Slatina se že pripravlja na ta praznik, katerega počasti s svojo navzočnostjo tudi škof dr. Karlin. Slavlje prične že v petek zvečer z bakljačo in podoknico.

Rudarska stavka v Trbovljah je v glavnem končana, izvzemiš Hrastnik in Zagorje, kjer stavka še večina delavcev. V trboveljskih rudnikih je bilo v sredo na delu 4678 rudarjev in se je produciralo 250 vagonov premoga.

Samomor. V Mariboru so našli v pondeljek ponoči na hribčku obešene ga finančnega paznika Frana Prohasko. V smrt ga je pognala najbrže beda.

Predavanje o gradnji in elementarnih katastrofah. O priliki izrednega občnega zbora Kreditne in Stavbne zadruge »Mojmir« v soboto, dne 15. tm. ob 19. uri v dvorani restavracije »Kosovo« (preje Maribor, Grajski trg) se vrši po kratkem vspredu občnega zbora, ki je tudi nečlanom dostopen,

predavanje o gradnji in elementarnih katastrofah (potresih itd.). Predavatelj novinar Pirc namerava v prihodnjih predavanjih občinstvo seznaniti tudi z empirično teorijo o opazovanju prirodnih pojavov. Predavanje o gradnji sploh je zanimivo tudi za člane izven Maribora.

Kmetijski pouk po deželi. Oddelek za kmetijstvo priredi v drugi polovici meseca septembra t. l. sledeča predavanja: V nedeljo, dne 16. septembra: 1. Lemerje v Prekmurju, o živinoreji, Pavlica. V nedeljo, dne 23. septembra: 1. Zavodnje nad Šoštanjem, o kmetijstvu, Wernig. 2. Bogojna v Prekmurju, o vinarstvu, Vojsk. 3. Gorica v Prekmurju, dopoldne, o živinoreji, Pavlica. 4. Puconci v Prekmurju, popoldne, o živinoreji, Pavlica. V nedeljo, dne 30. septembra: 1. Kotlje, o kmetijstvu, Wernig. 2. Sv. Kunigunda, okr. Konjice, o kmetijstvu, Štamberger. 3. Brezovica v Prekmurju, o živinoreji, Pavlica.

Tiskovna pomota. V študiji »Alkohol in dolgost življenja« v 102. številki »Nove dobe« bi moralo stati nad zadnjo številno kolono pravilno: »Na 100 umrlih neabstinentov pride umrlih abstinentov.«

Žrtev bede. Vsled bede si je z britvijo prerezal vrat na Viču bivši železničar Franc Skopec. Rana je smrtno nevarna.

Jadranka. Izšla je 9. štev. »Jadranske« z vsebino: 1. Ko za daljnimi gorami. 2. Nezakonska mati. 3. Molitev. 4. Nova zadruga. 5. Srčne kaplje. 6. Domotožje. 7. Vulkani. 8. Častna zmaga. 9. Edina last. 10. Drobtine.

Prodaja skladišča v Mariboru. V pisarni inženirskega oddelka Dravske divizijske oblasti v Ljubljani, Kongresni trg 1, vršila se bo dne 25. septembra t. l. ob 11. uri dopoldne javna ustmena dražba za prodajo skladišča v Einspillerjevi ulici v Mariboru. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dopisi

Št. Pavel pri Preboldu. V Št. Pavlu imamo tri gostilne in dve mesariji, a trije samski učitelji ne dobijo hrane, ker ne pijejo. Li ni to kulturni škandal, ki mu ni para? Prosimo slavno okr. glavarstvo za takojšno odpravo in zaščito prizadetih. Tako ze godi ubogim javnim nmeščencem na deželi! Če ne piješ, ti tudi jesti ni treba!

Turistika in šport.

Prvenstvena nogometna tekma. V nedeljo, dne 16. tm. ob 4. uri popoldne se vrši na igrišču pri Skalni kleti prvenstvena tekma me Sportnim klubom Celje in Atletiksportklubom Celje. Udeležba obeta biti številna, ker vlada za to tekmo mnogo zanimanja. Kot predtekma se vrši istotam ob pol 3. uri prvenstvena tekma med S. K. Šoštanj in S. K. Trbovlje.

H M E L J.

XV. brzojavno tržno poročilo: Žatec, Č. S. R., dne 11. 9. 1923. Živahno nakupovanje na kmetih po 2900—3100 č. K za 50 kg — v Žatecu do 3300 — zelo čvrsto, rastoče cene.

V Žalcu se plačuje od 400—430 j. K za 1 kg.

XVI. brzojavno tržno poročilo: Žatec, Č. S. R. 12. 9. 1923. Na kmetih mirnejše nakupovanje po 2800—3200 v Žatecu po 3100—3400 č. K za 50 kg. Razpoloženje mirnejše — a čvrsto.

Odgovorni urednik: Lic. Edvard Šimic. Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Marija Borovič

trgovina šivalnih strojev in koles
Celje — Kralja Petra cesta 33
priporoča najboljša šivalna stroje, kolesa in posamezne dele. 5—5

Modni salon za dame

se priporoča za prvovrstno izdelovanje kostumov, plaščev in plašč-oblek

Ivačić Ivan

3—1
CELJE, Prešernova ulica 10/II. nadstr.

Priporoča

se fotografski in umetno slikarski atelje za modern portret in industrijo

Avg. ČERNE, Celje

Ljubljanska cesta šte. 10.

Poveča in slika po vsaki sliki in po naravi v olju, akvareli, pasteli, tušu in krajon. Slika in založi razglednice od 1000 kom. naprej v eno- in tribarvnem tisku. Restavrira stare slike, umetnine za muzeje, galerije, cerkve, privat, itd. Pridem tudi na dom. (Za fotografije popust). Slike za legitimacije se dobe najhitreje! 18—2
Posebnost A. Černe, patent slikarstvo.

Češko

Sukno hlačevino, modrovino, šifon, razno perilo, nogavice itd. itd. ter vse krojaške potrebščine kupite po najnižjih cenah v manufakturi in modni trgovini

Miloš Pšeničnik

(prej Karol Pakj)

Celje, Kralja Petra c. 5.

10—6

Dežnikarna Jos. Vranjek

Kralja Petra c. 15. Celje Bivša Graška ul.

priporoča svojo bogato zalogo **dežnikov** domačega izdelka po najnižjih cenah. Sprejema in izvršuje vsa pravila točno in solidno. 19

Ant. Lečnik

urar in juvelir
Celje, Glavni trg št. 4
(prej Pacchiaffo). 63

MAKS ZABUKOŠEK

krojaški mojster

Celje — Cankarjeva ulica 2
se priporoča. 10—5

Sprejmemo

Kontoristinjo

izurjeno v strojepisju in stenografiji. Joštov mlin, Medlog, Celje. 2—2

Enkrat

za vselej se Vam priporoča samo veletrgovina R. Stermecki, Celje, ako hočete res dobro in poceni kupiti

ČEVLJE

ročno, domače delo, kakor tudi fine tvorniške, obleke za ženske, moške in otroke, perilo, klobuke, pletene jope, čepice in šale, kravate, rokavice, nogavice in sploh vso modno robo za dame in gospode. — Trgovci engros-cene.

Družina

z več delavskimi močmi, se takoj sprejme pod ugodnimi pogoji. Oskrbiništvo grada Žovnek, Braslovče. 3—1

Kontoristinjo

zmožno slovenščine in nemščine, sprejme takoj elektrotehnična veletrgovina Karol FLORJANČIČ, Celje, Cankarjeva cesta šte. 2.

Sprejmeta se dva učenca

za lesno stroko. V poštev prihajajo le krepki, zanesljivi in marljivi mladeniči poštenih starišev. Na šolsko predizobrazbo se ne bode oziralo. Lastnoročno pisane ponudbe je vposlati na IVO ČATER, lesna industrija, Celje.

„LASTNI DOM“ V CELJU

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo, Prešernova ul. 15.

Sprejema hran. vloge in jih obr. po 6 1/2% to je 6-50 Din od sto, proti odpovedi do 8 Din od sto. Pri večjih naložbah po dogovoru
Rentni davek plača zadruga ter se ne zaračuni vlagateljem!

JETIKA!

Dr. Pečnik zdravi bolne na pljučah vsaki petek tudi v četrtku v Št. Jurju ob juž. železnici. Citajte njegove 3 knjige o jetiki.

Pristna vina

se dobe pri Ivanu Bizjak, Prešernova ulica (vhod Zagata št. 1). Cene od 32 do 52 K 10—6 liter.

A. P. ARZENŠEK IN DRUGOVI

CELJE :: Kralja Petra cesta 22 :: CELJE

Posreduje pri prodaji ozir. nakupu zemljišč, hiš, vil, gradov, velikih in malih posestev, industrijskih podjetij itd., itd. vestno in točno. 50—16

Oglejte si
manufakturno
trgovino

J. KUDIŠ

Gaberje št. 3

(gostilna Plevčak) nasproti Mestnega mlina

NA DROBNO!

55 50—40

NA DEBELO!

PRIPOROČA

svojim cenjenim odjemalcem veliko množino inozemskega blaga kakor sukno za moške in ženske obleke, cefir, šifon, vse krojaške potrebščine ter raznovrstno manufakturno blago po zelo

nizkih cenah.

Ustanovljena 1864.

Hranilnica mestne občine Celje

Ustanovljena 1864.

52—32.

V lastni palači pri kolodvoru.

Stanje hranilnih vlog K 42,000.000.

Vrednost rezervnega zaklada K 8,000.000.

HRANILNE vloge, ki se sprejemajo od vsakogar, uživajo najpopolnejšo varnost in ugodno obrestovanje. Pošne položnice strankam brezplačno na razpolago. Rentnino plačuje zavod iz svojega.

SPREJEMA tudi v varno shrambo od strank in sodišče razne vrednostne papirje, vložne knjige i. t. d. Daje v najem PREDALJE v svojih safeblagajnah, tako, da obdrži ključ stranka sama.

OSKRBUJE svojim vložnikom prodajo in nakup vseh vrst vrednostnih papirjev itd. Izvršuje za nje tudi inkaso in druga denarna opravila najkulantneje. IZPLAČILA v inozemstvu izredno ugodno in promptno.

Posojila vseh vrst pod najugodnejšimi pogoji. Brezplačna pojasnila in strokovnjaški nasveti v vseh denarnih prasanjih.